

Verksamhetsrapport

efter kvalitetsgranskning av undervisning i
förskoleklass vid den fristående skolan
Vittra Brotorp, Sundbybergs stad

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om skolan

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av undervisning i förskoleklass under hösten 2014. Granskningen vid den fristående skolan Vittra Brotorp i Sundbybergs stad ingår i detta projekt.

Vittra Brotorp skola besöktes den 4-6 november 2014. Ansvariga inspektörer har utredare Maud Karlström och undervisningsråd Eva Edlund varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av undervisning i förskoleklass genomförs i ytterligare 19 skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Den enskilda rapporten kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om den fristående skolan Vittra Brotorp

Vittra Brotorp skola är en fristående skola som finns i Brotorp, Sundbyberg. Skolan har cirka 270 elever och omfattar förskoleklass till och med årskurs 9. På skolan finns två förskoleklasser, den ena består av 24 elever och den andra av 15 elever. Skolinspektionens inspektörer har under tre dagar följt en av dessa klasser.

I den förskoleklass som inspektörerna följt undervisar i huvudsak en person med erfarenhet av att arbeta och undervisa i förskoleklass men som saknar lärarutbildning.¹ Det finns också en lärare med behörighet att undervisa från

¹ Försättningsvis används begreppet lärare trots att undervisande personal saknar lärarutbildning.

förskoleklass till och med årskurs sex som till största delen ansvarar för undervisningen i den andra förskoleklassen. I intervju framkommer att den läraren i samband med ämnesveckor undervisar i båda klasserna. Skolan leds av en rektor som arbetat två år inom Vittrakoncernen och som har långvarig erfarenhet av att arbeta som rektor.

Skolan är relativt nybyggd och har varit i bruk sedan hösten 2012. Lokalerna är öppna och ljusa. De båda förskoleklasserna bedriver sin verksamhet i två angränsande rum. Den grupp som Skolinspektionens inspektörer följer består av 15 elever. De förfogar över ett litet rum med tre bord med stolar. I rummet finns ingen öppen yta för lek. Utanför de båda förskoleklassernas två rum finns ett stort, ljust och luftigt rum med en uppbyggd scen i mitten som kallas berget. Detta rum nyttjas av flera klasser under skoldagen och förskoleklasserna nyttjar det i huvudsak på fritidshemstid och i samband med projektarbete. Skolan inrymmer även en förskola med cirka 100 barn. Utomhus finns en skolgård med en rutschkana, en klättervägg och några gungor. Skolans närhet till ett skogsområde möjliggör att aktiviteter kan förläggas där.

Resultat

1. Det är ett tryggt, stödjande och uppmuntrande lärandeklimat

Här granskas om lärandemiljön präglas av att läraren är lyhörd, inkännande och uppmärksammar elevernas behov av stöd. Här granskas vidare om lärandemiljön präglas av att stimulera och vidareutveckla elevernas lust, engagemang, intresse och nyfikenhet. Här granskas också om eleverna i undervisningen får upptäcka och undersöka utan att riskera att misslyckas eller förväntas komma fram till ett rätt eller fel svar/lösning.

Observationer av undervisningen visar att läraren är lyhörd, inkännande och uppmärksammar alla elevers behov av stöd. Varje morgon startar med att båda förskoleklasserna samlas i det stora klassrummet och har ett gemensamt upprop innan de delar upp sig inför dagens aktiviteter. I intervju uppger läraren "jag tycker att jag får blyga sexåringar men jag ger dem mod att vara modiga, att de vågar testa och säga vad de tycker så de ska vara förberedda inför skolstarten". Stämningen i klassrummet i den grupp som Skolinspektionen följer är god och läraren bemöter eleverna på ett respektfullt sätt och låter alla komma till tals. Detta observeras bland annat under arbetspasset "fantasistad" där alla elevers förslag synliggörs genom att de får gå fram och rita dem på tavlan. Elevernas självtillit stöds genom att läraren berömmar det de gör och låter dem göra på

sitt sätt. Ett exempel på det är när en elev ritar en äng med blommor i fantasi-staden och en annan elev kommenterar blommornas färg. Läraren säger då *"om hon hade varit du kanske blommorna hade blivit den färgen men nu gör hon på sitt sätt"*. Ett annat exempel är när en elev ritar en fotbollsplan i fantasistaden och eleven får beröm för placeringen *"bredvid skolan, väldigt smart tänkt av dig"*.

Läraren arbetar aktivt för att skapa arbetsro i klassrummet. I intervju framkommer att *"arbetsro är i fokus, alla måste lära sig att ta hänsyn till varandra"*. Observationer visar att läraren ingriper direkt vid bristande arbetsro. Till exempel genom tillrättavisningar när några elever tappar fokus och pratar under en genomgång. Ett annat exempel är genom att invänta tystnad i klassrummet och att alla elever riktar sin uppmärksamhet mot läraren innan en genomgång påbörjas. I samtal med elever framkommer att *"när några pratar då måste fröken avbryta och det är tråkigt för då får vi inte göra färdigt"*.

Under de tre dagar Skolinspektionen observerar undervisningen visar eleverna oftast motivation och engagemang inför de aktiviteter som presenteras. Detta märks framför allt under arbetspassen "fantasistad" där eleverna får använda sin fantasi och kreativitet för att skapa en egen stad. I samtal med eleverna ställer läraren utvecklande följdfrågor för att stimulera och vidareutveckla elevernas nyfikenhet, intresse och engagemang. Dock förekommer några arbetspass som inte fångar elevernas motivation och engagemang i lika hög grad. Detta observeras bland annat när eleverna får i uppgift att rita fritt i sina ritböcker och i samband med en av symmetriuppgifterna. Det är vid dessa tillfällen läraren behöver tillrättavisa eleverna för att upprätthålla arbetsro i klassrummet.

I lärarintervju framkommer att *"vi arbetar som forskare det vill säga inget är fel, man kan se saker på olika sätt"*. Observationer av undervisningen visar att eleverna får upptäcka och undersöka utan att förväntas komma fram till ett rätt eller fel svar *"det gör inget om man svarar fel"* säger en elev. Det kan ses genom att det inte förekommer några uppgifter som kräver ett rätt eller fel svar.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det i ganska hög grad är ett tryggt, stödjande och uppmuntrande arbetsklimat i förskoleklassen. Läraren är lyhörd, inkännande och uppmärksammar alla elever under de dagar inspektörerna granskar verksamheten. Eleverna får mycket positiv respons och ges tillfälle att i undervisningen upptäcka och undersöka utan att riskera att misslyckas. Observationer visar dock att elevernas motivation och engagemang inte alltid upprätthålls.

2. Undervisningen utgår från de övergripande målen för kunskaper i läroplanen

Här granskas om undervisningen planeras utifrån läroplanens övergripande mål för kunskaper. Här granskas också om undervisningen medvetet genomförs utifrån läroplanens övergripande mål för kunskaper.

Utifrån den dokumentanalys som inspektörerna gjort framgår att undervisningen på Vittra Brotorp skola bedrivs i projektform. Varje projekt sträcker sig över en sexveckorsperiod och förskoleklassens personal planerar dessa tillsammans med årskurserna 1–3. Projekten delas upp i projektveckor och ämnesveckor och enligt skolans rektor är fördelningen av dem tre veckor vardera inom projektet. I lärarintervju framgår att de under projektveckorna *"får in mer ämnen"* än under ämnesveckorna då det fokuseras mer på några enstaka ämnen. Efter varje avslutat projekt prickas läroplanens övergripande mål för kunskaper av. Det finns ingen läsårsplanering över vilka teman eller områden som kommer att behandlas under året. I lärarintervju framkommer att *"de flesta projekten kommer personalen på eller från något som snappats upp hos eleverna, utifrån vad som är aktuellt för dem"*.

Skolinspektionens inspektörer har fått ta del av en pedagogisk planering för temat *"Krig och fred"* som avslutades vecka 43 samt en grovplanering där det framgår att de under veckorna 45 till 50 ska arbeta med historietemat *"Tidsresan"*. I den pedagogiska planering som är gemensam för arbetslaget *"Miniorerna"* som omfattar förskoleklass till och med årskurs 3 finns ämnena bild, svenska, idrott, musik, engelska, matematik, SO och NO representerade. Det framgår vilka förmågor eleverna ska utveckla, vilket centralt innehåll som omfattas av planeringen samt hur undervisning och återkoppling ska göras. För flera av ämnena finns även kunskapskrav presenterade. Skolinspektionen vill betona att det för förskoleklassen inte finns några kunskapskrav som ska uppnås. Förskoleklassen ska istället arbeta mot de övergripande målen för bland annat kunskaper, som återfinns i del 2 i läroplanen.

I lärarintervju framgår att förskoleklassen använder sig av samma planering som årskurserna 1–3 *"vi styrs av hela skolans planering, vi gör vissa saker, vi gör inte allt som de gör i skolan"*. Den nivåanpassning som sker innebär enligt läraren att *"förskoleklassen hinner en sak och årskurs 3 hinner fler saker"*. Vid intervju framkommer vidare att läraren inte medvetet planerar utifrån de mål som förskoleklassen omfattas av. Planeringen som omfattar förskoleklass till och med årskurs 3 utgår från det centrala innehållet och kunskapskraven i kursplanen för årskurserna 1–3. Enligt skolans lärare används inte kunskapskraven för förskoleklass något som inte framgår av den planering inspektörerna fått ta del av.

I veckoplaneringen för vecka 45 som inspektörerna tagit del av framgår vad som ska göras, som exempel kan nämnas: Dag 1, om jag ska ha en stad – vad vill jag ha i en stad? Dag 2, planera bygget och dag 3, ute – bygga bygget. I planeringen finns även ett arbetspass med "elevens val" som i grundskolan fungerar som en fördjupning i något av skolans ämnen. Skolinspektionen vill betona att det inte finns ämnen i den bemärkelsen i förskoleklass.

Observationer av uppstarten av projektet "Tidsresan" visar att det i undervisningen förekommer aktiviteter som kan kopplas till de övergripande målen för kunskaper i läroplanen. Till exempel "kunna lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt" och "kunna lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga".

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen i mycket låg grad medvetet planeras och genomförs utifrån de övergripande målen för kunskaper som återfinns i del 2 i läroplanen. Planeringen utgår istället från det centrala innehållet och kunskapskraven som återfinns i del 3 i läroplanen som är avsedda för årskurserna 1–3. Skolinspektionen kan dock notera att undervisningens innehåll kan kopplas till läroplanens övergripande mål för kunskaper men att det i planeringen inte finns en medveten koppling till dessa.

3. Undervisningen är välorganiserad och synliggör elevernas lärande

Här granskas om syfte med aktiviteterna är tydliga för eleverna. Här granskas också om läraren kontinuerligt under arbetspasset säkerställer att eleverna förstår vad som förväntas av dem och vad som ska hända. Här granskas också om läraren gör ett tydligt sammanfattande aktivitetsslut.

Observationer visar att undervisningen är välorganiserad med en tydlig inledning av de olika arbetspassen då läraren går igenom det som ska göras. Dagen inleds med en samling där eleverna ropas upp och sedan går läraren igenom dagens aktiviteter genom att sätta upp bilder på tavlan. Under de dagar inspektörerna granskar undervisningen lämnas många elever av sina vårdnadshavare mellan fem och femton minuter efter att samlingen startat vilket medför att det blir avbrott i aktiviteten.

Av observationer i undervisningen framgår också att de flesta aktiviteterna under arbetspassen presenteras för eleverna av läraren utan att syftet tydliggörs. I intervju med läraren framkommer att "vi har inte börjat med det ännu men kommer att göra det". Aktiviteterna under arbetspassen är välstrukturerade och läraren säkerställer att eleverna förstått vad de ska göra. Läraren ställer följdfrågor och förklarar flera gånger på olika sätt för eleverna om något verkar oklart. Eleverna förbereds inför arbetspassens avslut genom att läraren pekar

på klockan och talar om var den stora visaren ska vara på klockan när det är dags att börja städa bort och när arbetspasset slutar.

Observationer visar att det varierar i vilken utsträckning det sker en sammanfattning av aktivitetens innehåll tillsammans med eleverna. I samband med aktiviteten "min fantasistad" sammanfattas det som eleverna ritat på tavlan och eleverna får reflektera över de olika byggnadernas funktion i en stad. När eleverna bygger sin fantasistad ute i skogen görs också ett tydligt sammanfattande aktivitetsslut där eleverna får berätta om vad de har byggt och varför det behövs i staden. Som exempel kan nämnas en brandstation som är bra att ha om det börjar brinna och ett sjukhus som är bra att ha om man blir sjuk. Inspektörerna observerade två arbetspass där eleverna arbetade med olika symmetriuppgifter och i samband med dem gjordes inga tydliga aktivitetsslut, utan eleverna uppmanades att städa undan när de var färdiga med uppgiften.

Observationer visar vidare att det varierar i vilken grad läraren anknyter till kommande eller tidigare utförda aktiviteter inom arbetsområdet. När det gäller fantasistaden anknyter läraren till tidigare utförda arbetsuppgifter eller kommande aktiviteter inom området vid samtliga undervisningstillfällen. Där emot förekommer ingen anknytning till varken tidigare utförda eller kommande arbetsuppgifter när det gäller symmetriuppgifterna. Enligt läraren har det skett innan inspektörerna besökte skolan genom att läraren har haft högläsning och i samband med det samtalat med eleverna om att alla hus inte är symmetriska.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen är välorganiserad men i låg grad synliggör elevernas lärande. Läraren säkerställer att eleverna förstått vad som ska göras och följer upp det under arbetspassets gång men syftet med aktiviteterna är inte alltid tydliga för eleverna. Dessutom förekommer sammanfattande aktivitetsslut och att läraren anknyter till andra uppgifter inom arbetsområdet endast vid ett fåtal av arbetspassen.

4. Undervisningen är varierad och möter elevernas olika förutsättningar, förväntningar, intressen samt ger utmaningar

Här granskas om undervisningen anpassas efter elevernas olika behov och att det ges möjlighet att genomföra olika aktiviteter vid samma tillfälle. Här granskas också om läraren använder sig av olika arbetsformer och arbetssätt i undervisningen. Här granskas vidare om läraren använder lek och skapande som en arbetsmetod för lärande.

I lärarintervju framkommer att det genom skolans arbetssätt i projektform finns stora möjligheter att ta tillvara elevernas intressen. Läraren använder sig av utvecklingssamtal för att ta reda på vad eleverna tycker om att göra och vad

de vill göra mer av i skolan. Under de dagar inspektörerna observerar undervisningen framgår att undervisningen varierar på flera sätt genom olika arbetsuppgifter. Dock är flera av arbetspassen, som är förlagda i klassrummet planerade på så sätt att alla elever ska göra samma sak, på samma sätt och i samma ordning. Eleverna kan inte inom samma aktivitet använda sig av olika arbets sätt. Som exempel kan nämnas arbetspassen som handlar om symmetri. Under det första passet får eleverna i uppgift att klippa ut en symmetrisk figur ur ett dubbelvikt papper och när de är färdiga med det ska den klistras in i elevernas projektbok. Under det andra passet får eleverna halva bilder som de ska färdigställa genom att rita på fri hand och slutligen färglägga. Bilderna föreställer endera ett cirkustält eller ett hus. För de elever som snabbt blir färdiga finns inga mer utmanande uppgifter utan de uppmanas istället att rita i sina ritböcker när de är färdiga med uppgiften. I samtal med elever framkommer också att *"då får man sitta tyst och vänta på sina platser"* när man blir färdig med en uppgift. Detta bekräftas i lärarintervju där det framkommer att man på skolan försöker variera projekten *"en del på högre nivå men ändå på ett sätt så alla kan ta till sig lite olika mycket"* och att *"vid de vanliga arbetspassen finns inte så mycket utrymme att hinna med de duktiga eleverna"*.

Under de dagar inspektörerna granskar undervisningen i förskoleklass förekommer arbete både i helgrupp och mindre konstellationer. En förmiddag per vecka ägnas åt utomhusaktiviteter och under det utomhuspass Skolinspektionens inspektörer får ta del av skapar eleverna en fantasistad som de arbetat med tidigare under veckan. Eleverna har under två arbetspass tillsammans reflekterat över vad som behöver finnas i en stad och därefter ritat upp en fantasistad på en whiteboardtavla. Under utomhuspasset skapar eleverna en modell av sin fantasistad ute i skogen med det material som finns att tillgå. Eleverna bygger till exempel en järnväg av pinnar, använder mossor till en fotbollsplan och små stenar till husbyggen med mera. Läraren är aktiv genom att stödja och utmana eleverna i leken till exempel genom att gå runt i grupperna och hjälpa dem vidare i byggnationerna både genom att bidra till själva bygget eller genom att ställa utvecklande frågor som leder arbetet framåt.

Under de dagar inspektörerna granskar undervisningen framgår att det inte förekommer så mycket lek i undervisningen, vilket bekräftas i samtal med elever *"vi leker på rasterna"* och *"man får bara leka på fritids"*. Eleverna beskriver vidare att *"här på skolan har vi lektioner men på förskolan fick vi springa och prata mer, då fick man leka hela tiden"*. Inspektörerna observerar under de dagar besöket varade inga aktiviteter där eleverna fritt kunde välja vad eller hur de ville leka.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen i ganska hög grad är varierad. I projektarbetet tas elevernas olika förutsättningar, för-

väntningar och intressen tillvara. Eleverna ges inte de utmaningar de behöver för att de ska utvecklas så långt som möjligt mot de långsiktiga målen i kursplanen. Eleverna ges tillfälle att lära genom skapande arbetssätt men leken som till stor del utförs under raster och på fritidshemstid behöver ges större utrymme i undervisningen.

5. Läraren följer upp elevernas utveckling och lärande

Här granskas om läraren ger återkoppling till eleverna under aktiviteterna, Här granskas också om eleverna ges möjlighet att reflektera över undervisningens innehåll och sitt lärande. Här granskas vidare om elevernas utveckling och lärande följs upp regelbundet.

Av observationer framgår att läraren ger återkoppling till eleverna främst genom uppgiftsorienterad feedback som stödjer dem att slutföra sin uppgift. Alla elever som går på Vittra Brotorp skola har en bok som kallas "Vittra-boken" och som är en form av dagbok för planering, uppföljning och kommentarer kring undervisningen. Boken används även för kommunikation mellan skola och vårdnadshavare. I intervju med läraren framkommer att det skrivs återkopplingar i elevernas "Vittraböcker" varannan vecka där det framgår vad eleverna har lärt sig. Dessutom har varje elev en "projektbok" där de klistrar in utförda arbetsuppgifter. Några tester rörande elevernas kunskaper har ännu inte utförts, det kommer att ske under vårterminen. En gång per termin erbjuds utvecklingssamtal. Inför utvecklingssamtalet får vårdnadshavarna beskriva sitt barn utifrån färdiga frågeställningar. Som exempel kan nämnas "beskriv ditt barn som person", "vad inspirerar ditt barn?", "hur ska det vara runt omkring ditt barn för att det ska lära på bästa sätt?" med mera. Utifrån de överenskommelser som görs i samband med utvecklingssamtalet upprättas en skriftlig individuell utvecklingsplan med mål för elevens kunskaps- och personliga utveckling. Skolinspektionen vill betona att det i Skollagen finns krav på utvecklingssamtal i förskoleklass men inte på skriftliga individuella utvecklingsplaner.

Under de dagar Skolinspektionen observerar undervisningen förekommer inte några inslag av att eleverna får reflektera över undervisningens innehåll och sitt eget lärande. I intervju med läraren framkommer att "vi ska avsluta varje dag med frågan vad har du lärt dig idag? men vi har inte börjat med det ännu i denna grupp, just nu fokuseras det på arbetsro".

Vidare framkommer det i intervju med läraren att det på ett föräldramöte beslutats att den vecka Skolinspektionens inspektörer granskar undervisningen ska förskoleklassens aktiviteter utvärderas dagligen. Inspektörerna får ta del av

en utvärdering där eleverna kryssar för i ett papper med glada och sura gubbar. Frågorna omfattar hur det varit på rasten idag, om eleverna har lyssnat på sina kompisar och fröken samt om de själva blivit lyssnade på. Vidare frågas det efter om de har hjälpt någon kompis idag och om de hunnit göra det de ska idag. Efter utförd utvärdering sammanfattar läraren elevernas svar kort utan att ställa några utvecklande frågor.

I intervju med lärare framkommer att de börjat gå igenom "bevisen" som är ett material som beskriver Vittrakoncernens pedagogik. Det är en självvärdering av undervisningen och som exempel utvärderas "inom Vittra arbetar vi aktivt och medvetet med daglig reflektion både tillsammans och individuellt".

I intervju med rektor framkommer att dessa utvärderingar bland annat ska användas till att korrigera undervisningen om det till exempel är för svårt för eleverna eller att de inte tycker att det är kul eller lustfyllt. *"Vi ska kunna få veta om vi tänkt fel eller inte fångar eleverna i projektuppgiften. Det är även ett sätt att involvera eleverna i planeringen av undervisningen"*. Rektor tar del av lärarnas planeringar och protokoll från deras utvärderingar och möten. I de dokument inspektörerna tagit del av inför granskningen finns utvärderingar från arbetslaget "Miniorerna" som omfattar förskoleklass till och med årskurs 3. Det finns inga utvärderingar som rör enbart förskoleklass.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisande lärare i ganska hög grad följer upp elevernas utveckling och lärande genom olika typer av utvärderingar. Dock saknas resultat för förskoleklassen som egen skolform. Rektor behöver därför skapa rutiner för att förskoleklassens resultat dokumenteras och analyseras på skolnivå. Dessutom ges eleverna i låg grad möjlighet att reflektera över undervisningens innehåll och sitt eget lärande. Skolinspektionen vill betona att det är viktigt att eleverna kontinuerligt får reflektera över sitt eget lärande vilket är en förutsättning för att utvecklas mot de långsiktiga målen.

6. Förskoleklasslärarna samarbetar med varandra och samverkan och samarbete finns mellan förskoleklass och skolan

Här granskas om samarbetsformer finns mellan lärare i förskoleklass. Här granskas också om samverkan och samarbete finns mellan förskoleklassen och skolan för att utbyta kunskaper och erfarenheter och stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv mot de nationella målen.

Personalen i förskoleklass tillhör arbetslaget "Miniorerna" som omfattar förskoleklass till och med årskurs 3. Lärarna i förskoleklass förfogar över 4 respektive 5 timmar för egen planering av undervisningen. Dessutom har de 3,5 timmar

som används till gemensamma möten i arbetslaget för planering och utvecklingsarbete. Enligt rektor är ett av dessa möten pedagogernas och det andra håller rektor i. En gång i veckan träffas personalen i förskoleklassen, det är dock svårt att hitta en tid där alla tre som arbetar i förskoleklass kan vara närvarande samtidigt.

I intervju med rektor framgår att det i samband med att varje projekt avslutas finns förutsättningar för personalen att utvärdera och reflektera under två "utvärderingsdagar". Detta möjliggörs genom att eleverna börjar något tidigare och slutar något senare än övriga skolor.

Utifrån den dokumentanalys som Skolinspektionen gjort framgår att det inte finns någon särskild plan för övergång från förskoleklass till årskurs 1. I intervju med rektor, lärare och övrig personal framgår att det under läsåret finns ett samarbete mellan förskoleklass och grundskolans tidigare år i samband med de projekt som utförs. I samband med att projekt avslutas arbetar förskoleklassens elever tillsammans med elever i årskurs 1–3. Ibland samarbetar hela skolan i projektavslutningar. I samtal med elever framkommer att det finns ett fadder-system på skolan som innebär att alla elever i förskoleklass har en fadder i årskurs 4. De brukar spela spel och äta tillsammans med faddrarna, ibland kan de få spela på deras iPads. De har aldrig några arbetspass tillsammans.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det i ganska hög grad finns samarbetsformer mellan lärare och övrig undervisande personal i förskoleklass. Samverkan och samarbete mellan förskoleklass och skola förekommer både när det gäller planering och skolutvecklingsfrågor.

Syfte och frågeställningar

Syftet är att granska om undervisningen i förskoleklass utgår från en målstyrd strategi för hur elevers lärande genom lek kan leda till att elever utmanas, motiveras och stärks i sin tilltro till den egna förmågan och därmed förbereds för fortsatt utbildning. Projektets övergripande frågeställningar är:

1. Utgår undervisningen i förskoleklassen från läroplanens övergripande mål?
2. Tydliggörs läroplanens övergripande mål för eleverna?
3. Följer lärarna upp elevernas utveckling och lärande?
4. Arbetar lärarna i förskoleklassen för att stimulera ett lärande genom lek?
5. Utmanas och stöttas eleverna i sitt lärande genom att de får undersöka och utforska utan att riskera att misslyckas?

Metod och material

Hur förskoleklassens elever utvecklas mot läroplanens mål och riktlinjer definierar god kvalitet för förskoleklassens verksamhet. Undervisningen i förskoleklassen ska utgå från läroplanens (Lgr 11) del 1 och 2 men inte del 3 (kursplanerna) eftersom det inte finns några kursplaner med kunskapskrav för förskoleklassen. Varje huvudman har stor frihet att utforma sitt arbete så att eleverna utvecklas mot de nationella målen. Skolinspektionen bedömer kvaliteten i förskoleklass utifrån hur väl huvudmannen, på olika sätt, lyckas utveckla verksamheten i förskoleklassen mot de nationella målen.

Aktuell forskning, beprövad erfarenhet, lagar och regler är viktiga underlag för hur granskningen utformas.

Granskningen av undervisningen i förskoleklass innebär att inspektörerna samlar in skriftlig dokumentation och under tre dagar besöker skolorna, observerar undervisningen, intervjuar lärare och rektor samt samtalar med elever. All information analyseras sedan för varje enskild skola och sammanställs och redovisas i ett beslut för skolan och i denna rapport.